

Dret civil

2013/2014

Codi: 100491

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Relacions laborals	FB	1	1

Professor de contacte

Nom: Susana Navas Navarro

Correu electrònic: Susana.Navas@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per a un bon seguiment del curs de Dret civil és necessari un bon coneixement de les bases del Dret constitucional i història del Dret. Pertinent també és el correcte ús de la terminologia jurídica

Objectius

Es tracta d'una assignatura de primer curs, primer semestre, per tant, de formació bàsica.

El grau de Relacions Laborals està destinat a atorgar a l'alumne una formació solvent en tots els àmbits que directa o indirectament es relacionen amb el factor treball. Permetent a tots els graduats resoldre amb garantia tots els problemes que planteja la gestió de recursos humans, tant en l'empresa privada com en l'àmbit de l'administració pública. Aquest grau ha d'oferir formació en els diferents factors que emmarquen el treball humà, des d'una perspectiva interdisciplinària i amb una orientació de professionalització vinculada a les opcions que demana el mercat laboral. Per tant, resulta essencial en aquesta titulació l'estudi d'una assignatura com el Dret Civil, en la que el seu contingut es centra bàsicament en l'anàlisi de la interpretació i aplicació de les normes jurídiques, la persona jurídica, el contracte, la responsabilitat contractual i extracontractual, la relació obligatoria, les relacions familiars i la successió per causa de mort.

En aquest ordre de consideracions, els objectius de l'assignatura són:

- 1) Assimilar els continguts de l'assignatura mitjançant la seva comprensió, memorització i examen continuat, per tal de formar a l'alumne perquè aprengui a sotmetre's amb assiduitat a controls i proves sobre els continguts de l'assignatura, per mitjà de les quals, se li valorarà de manera continuada el seu nivell d'adquisició de coneixements, permetent-li esbrinar en quins aspectes ha d'aprofundir i esforçar-se més per millorar.
- 2) Aprenentatge de recerca de jurisprudència, bibliografia, documentació i legislació: bases de dades, etc.
- 3) Llegir, esbrinar els principals problemes, redactar de forma ordenada els fets i resolució de les qüestions que es plantegin als textos jurídics, sentències i casos pràctics, mitjançant el treball en grup, el diàleg i l'intercanvi d'idees amb els companys.
- 4) Aprendre a treballar de manera autònoma, amb raonament reflexiu i autocrític i esperit emprenedor: treballs d'investigació, comentaris de text, recensions, esquemes, resums i resolució de supòsits pràctics.

Debatir a classe, per mitjà de l'expressió verbal les idees, opinions, punts de vista propis i discussions entre professor/alumne.

Competències

- Relacions laborals
- Convèncer els altres del punt de vista propi.
- Identificar les bases de les principals àrees de relació jurídica i d'organització en el camp del treball humà.
- Identificar, analitzar i resoldre els problemes i les situacions complexes des d'una perspectiva interdisciplinària (econòmica, històrica, jurídica, psicològica, sociològica).
- Organitzar i gestionar la planificació del temps.
- Redactar i formalitzar informes i escrits.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i resoldre les qüestions sorgides en relació amb el dret de la persona, de la família i de successions.
2. Convèncer els altres del punt de vista propi.
3. Identificar els principis estructurals de l'estat com a estat social i democràtic de dret.
4. Identificar la formació històrica de les normes i de les institucions jurídiques en la configuració de les relacions de treball.
5. Identificar les nocions bàsiques en el dret patrimonial (contractes, obligacions i reals).
6. Organitzar i gestionar la planificació del temps.
7. Redactar i formalitzar informes i escrits.
8. Treballar de manera autònoma.
9. Treballar en equip.

Continguts

TEMA 1. L'ORDENAMENT JURÍDIC CIVIL

1. Concepte de Dret Civil. Pluralitat d'ordenaments civils. El Codi civil de Catalunya i el Codi civil espanyol
2. Concepte i classes de fonts. La jurisprudència, ¿font del dret?
3. El temps en el dret civil
 - 3.1. Computació legal del temps
 - 3.2. La prescripció extintiva. Fonament i objecte. Caràcters i subjectes. Terminis. Interrupció i suspensió. La renúncia a la prescripció guanyada
 - 3.3. La caducitat. Concepte, objecte i caràcters. Règim jurídic. Terminis
 - 3.4. La preclusió

TEMA 2. LA PERSONALITAT, L'ESTAT CIVIL I LES CONDICIONS DE LA PERSONA FÍSICA

1. La personalitat. Classes de persones. Capacitat jurídica i capacitat d'obrar. Les capacitats especials i les prohibicions
2. Inici de la personalitat:
 - 2.1. Requisits del naixement. La prova del naixement.

- 2.2. La protecció jurídica del nasciturus i del concepturus
- 3. L'estat civil i les condicions personals emergents. Els títols d'estat civil
- 4. Localització de la persona:
 - 4.1. El domicili
 - 4.2. L'absència. La situació de desaparegut i l'absència legal
- 5. El veïnatge civil:
 - 5.1. Concepte i tipus
 - 5.2. Adquisició. Canvi. Modificació
 - 5.3. Conservació. Pèrdua. Recuperació
- 6. Extinció de la personalitat:
 - 6.1. La mort. La prova de la mort. Commoriència i premoriència
 - 6.2. La declaració de defunció. Supòsits. Efectes. Revocació. Constància registral

TEMA 3. LA PERSONA JURÍDICA. LES ASSOCIACIONS I LES FUNDACIONS

- 1. La persona jurídica en general:
 - 1.1. Concepte. Classes. Adquisició de la personalitat jurídica. Capacitat
 - 1.2. Actuació i representació de la persona jurídica. Adopció d'acords. Impugnació
 - 1.3. Modificacions estructurals: fusió, escissió i transformació. Liquidació
- 2. Les associacions. Concepte i principis. Classes.
 - 2.1. Constitució i estatuts
 - 2.2. Òrgans i funcionament. Drets i deures dels associats
 - 2.3. Modificacions estructurals i dissolució
- 3. Les fundacions. Concepte i principis
 - 3.1. Constitució. Dotació. Estatuts
 - 3.2. Òrgans i funcionament. Règim econòmic
 - 3.3. Modificacions estructurals i dissolució

TEMA 4. LA RELACIÓ OBLIGATÒRIA: FONTS I CONTINGUT

- 1. La relació jurídica i el dret subjectiu. Situacions jurídiques secundàries
- 2. La relació obligatòria. Concepte. Característiques
- 3. Les fonts de l'obligació. Concepte i enumeració
- 4. Contingut de la relació obligatòria:

4.1. La posició creditora

4.2. La posició deutora

TEMA 5. OBJECTE DE L'OBLIGACIÓ I CLASSES D'OBLIGACIONS

1. Coses, béns i objectes de dret. El patrimoni

2. Objecte de la relació obligatòria: la prestació. Requisits. La patrimonialitat

3. Classes d'obligacions segons la seva prestació:

3.1. Obligacions de donar: obligacions genèriques i específiques

3.2. Obligacions de fer: de mitjans i de resultat

3.3. Obligacions de no fer

4. Obligació alternativa. Obligació facultativa

5. Obligacions de diner:

5.1. Concepte. Classes.

5.2. L'obligació en moneda estrangera: concepte, règim.

5.3. Clàusules d'estabilització

TEMA 6. COMPLIMENT, INCOMPLIMENT DE L'OBLIGACIÓ I RESPONSABILITAT CONTRACTUAL

1. El pagament o compliment: concepte i requisits objectius i subjectius

2. L'incompliment de l'obligació. Concepte

2.1. Causes de l'incompliment

2.2. Responsabilitat del deutor: execució específica i indemnització dels danys

TEMA 7. LA RESPONSABILITAT EXTRA CONTRACTUAL

1. Concepte i funcions de la responsabilidad extracontractual

2. Pressupòsits de la responsabilitat civil:

2.1. Comportament danyós: acció i omissió

2.2. Nexa causal i criteri d'imputació

2.3. Danys. Tipologia. Valoració

3. Prescripció de l'acció

4. Responsabilitat per fet aliè. Règim jurídic

5. Supòsits de responsabilitat objectiva

TEMA 8. EL CONTRACTE: ELEMENTS I EFECTES

1. L'autonomia privada: límits i atipicitat. El principi de no discriminació
2. El contracte: concepte
3. Els elements del contracte:
 - 3.1. El consentiment
 - 3.2. L'objecte
 - 3.3. La causa
4. La forma
5. Eficàcia contractual

TEMA 9. FORMACIÓ I INTERPERTRACIÓ DEL CONTRACTE

1. Els tractes preliminars. La responsabilitat precontractual
2. Formació del contracte:
 - 2.1. L'oferta del contracte. Valor jurídic de la publicitat
 - 2.2. L'acceptació
 - 2.3. La perfecció
3. Formació irregular del contracte: els vicis del consentiment
4. La contractació en massa:
 - 4.1. Les condicions generals del contracte
 - 4.2. Contractes de consum i clàusules abusives
5. La interpretació: regles. La integració del contracte

TEMA 10. INEFICÀCIA I INVALIDESA DEL CONTRACTE

1. Invalidesa i ineficàcia: precisions conceptuals. La inexistència
2. La nul·litat:
 - 2.1. Concepte i causes
 - 2.2. L'acció de nul·litat
 - 2.3. La nul·litat parcial
 - 2.4. La conversió
3. L'anul·labilitat:
 - 3.1. Concepte i causes

3.2. L'acció d'impugnació

3.3. La convalidació

3.4. La confirmació

4. La rescissió:

4.1. Concepte i causes de la rescissió

4.2. Rescissió per lesió ultra dimidium

TEMA 11. EL CONTRACTE DE COMPRA-VENTA

1. La compra-venda: concepte i caràcters. Compra-venda civil i mercantil. Subjectes i capacitat. Prohibicions de comprar

2. Objecte: la cosa i el preu. La venda de béns futurs

3. La venda de béns aliens: règim jurídic. La pluralitat de vendes d'un mateix bé

4. Obligacions del venedor:

4.1. Lliurament de la cosa: lloc, forma, termini, despeses

4.2. L'obligació de sanejament per evicció i per vicis ocults

5. Obligacions del comprador:

5.1. L'ajornament del pagament i les garanties

5.2. El pacte de reserva de domini

6. Els riscos

7. La compra-venda de béns de consum: garanties i responsabilitats

TEMA 12. EL DRET REAL. ADQUISICIÓ, TRANSMISSIÓ I EXTINCIÓ DEL DRET REAL

1. El dret real: concepte, classes

2. Fonts de creació dels drets reals

3. El doble sistema d'adquisició i de transmissió de drets reals

4. La tradició: concepte i modalitats

5. Causes d'extinció dels drets reals: pèrdua del bé, consolidació i renúncia

TEMA 13. EL DRET DE PROPIETAT

1. El dret de propietat. Concepte, funció social. La llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge. Prohibicions de disposar

2. Restriccions al dret de propietat:

2.1 Concepte

2.2 Restriccions en interès públic

2.3 Restriccions en interès privat. Relacions de veïnatge: Relacions de contigüïtat

2.4 Estat de necessitat

3. Les immissions: concepte, classes i règim jurídic. Doctrina jurisprudencial i especial referència al medi ambient

4. Protecció del dret de propietat

4.1. L'acció reivindicatòria: concepte. Requisits. Efectes

4.2. Accions d'exclusió: acció negatòria, tancament de finques, delimitació i fitació

TEMA 14. EL MATRIMONI

1. El matrimoni: concepte, caracterització. El ius connubii

2. Requisits del matrimoni: enumeració:

2.1. Capacitat per a contraure matrimoni

2.2. El consentiment matrimonial

3. Les formes del matrimoni:

3.1. Sistemes matrimonials i formes del matrimoni

3.2. El matrimoni civil. Formes especials

3.3. El matrimoni en forma religiosa

4. Efectes personals i patrimonials del matrimoni: relacions econòmiques entre els cònjuges

TEMA 15. EFECTES PERSONALS I PATRIMONIALS DE LA NUL·LITAT DEL MATRIMONI, DE LA SEPARACIÓ JUDICIAL I DEL DIVORCI

1. Mesures provisionals. Efectes "ex lege". mesures judicials

2. Les mesures prèvies o provisionalíssimes

3. El conveni regulador:

3.1. Contingut. Aprovació judicial. Modificació

3.2. Acords fora de conveni regulador

4. Mesures judicials definitives en cas de manca de conveni

5. La prestació compensatòria. Determinació. Pagament. Extinció

6. Efectes civils en cas de violència de gènere

TEMA 16. LES UNIONS ESTABLES DE PARELLA I ALTRES RELACIONS CONVIVENCIALS

1. La regulació de les unions estables de parella:

1.1. Constitució. Requisits personals

1.2. Relacions econòmiques. Pactes en previsió de la ruptura de la convivència

- 1.3. Extinció. Causes. Procediment. Efectes
- 2. Les relacions convivencials d'ajuda mútua:
 - 2.1. Requisits personals
 - 2.2. Constitució
 - 2.3. Extinció. Causes. Efectes

TEMA 17. LA SUCCESSION PER CAUSA DE MORT

- 1. Concepte de successió. Tipus de successió per causa de mort
- 2. Principis del dret successori català
- 3. Objecte de la successió: l'herència: composició. Successió sense hereu
- 4. El causant de la successió
- 5. El successor. Títols successoris: l'hereu i el llegatari
- 6. L'obertura de la successió: l'herència jacent. Fases d'adquisició de l'herència

TEMA 18: EL TESTAMENT, EL CODICIL I LES MEMÒRIES TESTAMENTÀRIES

- 1. El testament:
 - 1.1. Concepte, caràcters
 - 1.2. La capacitat per a testar: edat i capacitat natural
 - 1.3. Contingut: disposicions testamentàries. Prohibicions de disposar
 - 1.4. Tipus de testaments: notarial obert i tancat, hològraf
 - 1.5. L'execució del testament: el marmessor. Nomenament, classes, facultats i responsabilitat
- 2. Els codicils: concepte, forma, contingut
- 3. Les memòries testamentàries: concepte, forma, contingut

TEMA 19. LA SUCCESSION INTESTADA

- 1. Concepte i funció de la successió intestada. L'obertura de la successió intestada
- 2. Els hereus abintestat:
 - 2.1. El parentiu. El dret de representació
 - 2.2. Els ordres successoris:
 - 2.2.1. Dret dels fills i descendents
 - 2.2.2. Successió del cònjuge vidu i del convivent en unió estable de parella
 - 2.2.3. Dret dels progenitors i ascendents

2.3.4. Dret dels col·laterals

4. La successió de la Generalitat de Catalunya

Metodologia

Per aconseguir els esmentats resultats l'assignatura s'organitza en tres tipus d'activitats bàsiques:

1) Activitat autònoma: aquella en què l'estudiant s'organitza el temps i l'esforç de manera autònoma, ja sigui individualment o en grup (estudi, consultes bibliogràfiques o documentals, treballs, consultes al professor, campus virtual...). Representa el 50% del total del temps de l'estudiant- (75 Hores). Aquesta abastaria aixímateix a l'activitat d'avaluació, que és aquella el resultat de la qual és susceptible de ser avaluada i qualificada, ja sigui dins un sistema d'avaluació continuada, ja sigui mitjançant proves formals, al final d'un període. Aquest tipus d'activitat, quan no requereix un temps acotat per a la realització de proves concretes (exàmens, presentacions...), pot superposar-se amb activitats autònomes. Representa el 5% del total del temps de l'estudiant.

2) Activitat dirigida: aquella que respon a una programació horària predeterminada, que requereix la direcció presencial d'un professor i que es desenvolupa preferentment en grup (classes teòriques, pràctiques a l'aula,...). Representa el 33% del total del temps de l'estudiant (49 hores).

3) Activitat supervisada: aquella que, encara que pot desenvolupar-se de manera autònoma, requereix la supervisió més o menys puntual d'un professor (tutories programades, documentació i bibliografia, redacció de treballs...). Representa el 5% del total del temps de l'estudiant (7,5 Hores)

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
classes pràctiques	20	0,8	1
classes teòriques	29	1,16	3, 4, 5
seminaris discussió textos jurídics	15	0,6	1, 5
Tipus: Supervisades			
documentació i bibliografia	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
redacció treballs	7	0,28	1
Tipus: Autònomes			
avaluació continuada	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
estudi	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Avaluació

Es configura un sistema d'avaluació contínua per mitjà del qual l'alumne pot anar superant l'assignatura a mesura que avança el semestre, de manera que en acabar aquest, l'alumne ja compta amb una valoració global que és el producte de la qualificació de tots els seus treballs desenvolupats durant el curs.

L'esmentat sistema d'avaluació contínua està integrat bàsicament per les següents tasques, a les quals l'alumne s'ha d'enfrontar amb caràcter obligatori:

- Resolució de casos pràctics.
- Treballs, comentaris de text, recensions.
- Proves escrites sobre continguts que han estat prèviament objecte d'estudi per part de l'alumne.
- Recerca de jurisprudència i legislació.

Les activitats de l'alumne aniran essent qualificades a mesura que se'n vagin realitzant, i la puntuació de les mateixes es farà visible en el "campus virtual". Així mateix, les professores deixaràn a mans dels alumnes, a la copisteria de la Facultat de Dret, un dossier en el qual constarà tota la programació/calendari de l'assignatura i el material docent necessari.

El lliurament de treballs tindrà un pes global del 50% sobre la nota final, i les proves escrites, del 50%.

Per superar l'assignatura pel sistema d'avaluació contínua, l'alumne ha d'obtenir una qualificació mínima de 5 punts d'ara endavant, com a resultat de la suma de la puntuació obtinguda en els treballs i en les proves escrites.

En el cas de no ser superada l'assignatura per aquest sistema, en segona convocatòria es configura un examen tipus test de repesca, on l'alumne s'evaluarà de tot el programa de l'assignatura.

Es posarà en coneixement dels alumnes les hores de tutories de les professores perquè aquests puguin acudir a resoldre tots els seus dubtes i per tal de què siguin orientats amb la finalitat d'aconseguir superar l'assignatura en aquest examen final.

En cas que l'alumne participi a l'evaluació continuada (encara que sigui presentant nomès una pràctica) i no continui amb la mateixa, l'alumne no supera l'assignatura. Es a dir: per a poder superar l'assignatura pel sistema d'avaluació contínua, l'alumne ha de lliurar absolutament tots els treballs i realitzar totes les proves escrites.

En cas que l'alumne participi a l'evaluació continuada (encara que sigui presentant nomès una pràctica) i no continui amb la mateixa, l'alumne no supera l'assignatura.

Es a dir: per a poder superar l'assignatura pel sistema d'avaluació contínua, l'alumne ha de lliurar absolutament tots els treballs i realitzar totes les proves escrites.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
activitat dirigida	33 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
activitat supervisada	5%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
avaluació continuada	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

1. Mª Carmen Gete-Alonso y Calera/Maria Ysàs Solanes/Judith Solé Resina/Susana Navas Navarro; Nociones de Derecho Civil vigente en Cataluña, Tirant Lo Blanch, 3ª edic. València, 2011.
2. Carlos Lasarte Álvarez; Curso de Derecho civil Patrimonial: introducción al derecho, Tecnos, 13ª edic., Madrid, 2007.
3. Javier Orduña Moreno et alii; Curso de derecho privado, Tirant Lo Blanch, 8ª edic. València, 2007.

Al llarg de l'assignatura el professor recomanarà a l'alumne la bibliografia complementària i la legislació necessària.

ENLLAÇOS WEB D'INTERÈS

www.mjusticia.es. Ministeri de Justícia.

www20.gencat.cat/portal/site/justicia. Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

www.indret.com. Revista per l'anàlisi del dret.

www.westlaw.es. Base de dades de legislació i jurisprudència.

www.civil.udg.es/norma civil. Base de dades de la unitat de dret civil de la Universitat de Girona.

www.parlament.cat